

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Vetovoimaisen
metropolin
kilpailukykyinen
KUUMA-seutu

kuuma.fi

SISÄLTÖ

1.	TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA KUUMA-ALUEEN YLEINEN KEHITYS	5
2.	KUUMA-SEUTU LIIKELAITOKSEN SEITSEMÄS TOIMINTAVUOSI	6
	2.1. Toimintavuoden keskeiset asiat ja hankkeet	6
	2.2. Henkilöstö ja toimitilat 2019	7
	2.3. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	7
3.	TILIKAUDEN TULOS JA TOIMINNAN RAHOITUS	7
4.	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	8
5.	TULOKSEN MUODOSTUMINEN V.2019	8
	5.1. KUUMA-johtokunta 2019	8
	5.2. KUUMA-perustoiminta 2019	9
	5.2.1. KUUMA-yhteistyön koordinointi	9
	5.2.2. KUUMA-tapahtumat 2019	10
	5.2.3. KUUMA-tiedotteet ja kuuma tiedotusvälineissä	10
	5.3. KUUMA-komissio 2019	11
	5.4. Yhteistyöjohtajan päätökset	11
	5.5. Hanketoiminta 2019	11
	5.5.1. Kasvua ja uutta arvoa osaamisella (KASKI) -hanke	11
	5.5.2. WIMMA-hanke	12
	5.5.3. YES-hanke	13
	5.5.4. MAL 2019 -suunnittelu	14
	5.5.5. Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen –hanke	14
	5.6. KUUMA-työryhmät 2019	15
	5.6.1. Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (KIKY)	15
	5.6.2. MAL-ryhmä	17
	5.6.3. Ilmastoryhmä	20
	5.6.4. Sivistysryhmä	21
	5.6.5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä (HYTE)	21
	5.6.6. Tietohallintoryhmä	21
	5.6.7. Henkilöstöryhmä	22
	5.6.8. Nuorten KUUMA	22

KUUMA-YHTEISTYÖ

Keski-Uudenmaan kunnat, Tuusula, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä ja Nurmijärvi aloittivat aiempaa laajemman yhteistyön vuonna 2002. Yhteistyön päämääränä oli strateginen kumppanuus, jolla tavoiteltiin menestystä kilpailukyvyssä suhteessa muihin seutuihin. KUUMA-seudun nimellä profiloitunut kuntaryhmä halusi päästä mukaan päätöksenteko-prosesseihin ja tehostaa yhteistä edunvalvontaa. Kunnat halusivat myös vahvistaa identiteettiään suhteessa pääkaupunkiseutuun.

Pornainen liittyi KUUMA-seutuun vuonna 2005, Sipoo, Kirkkonummi, Vihti ja Hyvinkää vuonna 2011. Kuntaryhmä muodostaa yhdessä pääkaupunkiseudun kanssa Helsingin seudun ja sen yhteenlaskettu väkiluku on yli 320 000.

KUUMA-yhteistyö on täyttänyt useita sille asetettuja tavoitteita. KUUMA-seutu tunnustetaan tärkeäksi neuvottelukumppaniksi erityisesti Helsingin seudun, mutta myös koko Uudenmaan kehittämisprosesseissa. Merkittävimpänä Helsingin seudun kehittämisen kannalta pidetään maankäytön, asumisen ja liikenteen niin kutsuttua MAL-sopimusmenettelyä, jonka osalta aloitettiin syksyllä 2019 varsinaiset sopimusneuvottelut seudulla laaditun MAL-suunnitelman pohjalta. Seuraava sopimuskausi kattaa aikavälin 2020-2023. Edunvalvonnassa KUUMA-seudun profiili on vahva ja seutu muodostaa aktiivisesti yhteisiä näkemyksiä sen kannalta tärkeissä hallintorakenneuudistuksissa, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon mutta myös maakuntahallinnon muodossa.

KUUMA-kuntien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välinen yhteistyö ja vuorovaikutus on tiivistä. Yhteistyötä tehdään monella tasolla ja lukuisissa asioissa – tavoitteena seudun edunvalvonta-aseman sekä kuntien elinvoimaisuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen.

Vetovoimaisen
metropolin
kilpailukykyinen
KUUMA-seutu
kuuma.fi

Toimintakertomus 2019:

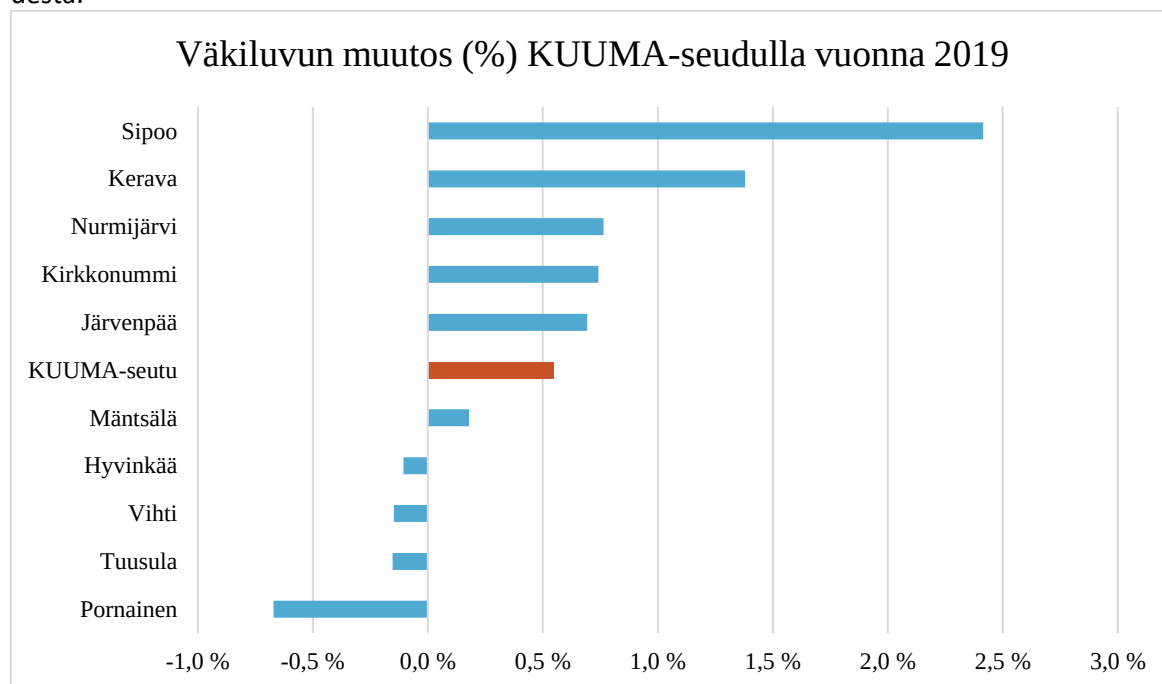
Teksti: Antti Kuusela, Henrik Helenius ja Satu-Riitta Pajula (KUUMA-seutu liikelaitos),

Johannes Herala Uudenmaan liitosta sekä hankkeiden vastuuhenkilöt ja työryhmien puheenjohtajat. 4

Taitto: Satu-Riitta Pajula

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA KUUMA-ALUEEN YLEINEN KEHITYS

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan KUUMA-seudulla asui vuoden 2019 lopussa 324 159 henkilöä. Edellisestä vuodesta väkiluku kasvoi 1 769 henkilöllä (0,5 prosenttia). Selvistä väestönlisäyksestä huolimatta kasvu jäi alle pääkaupunkiseudun suhteellisen kasvun (1,6 prosenttia) sekä KUUMA-kuntien 2000-luvun keskimääräisen kasvun (1,1 prosenttia). Alueen kunnista kasvu oli nopeinta Sipoossa (2,4 prosenttia) ja Keravalla (1,4 prosenttia). Yhdessäkään kunnassa väkiluku ei määrällisesti supistunut merkittävästi edellisestä vuodesta.

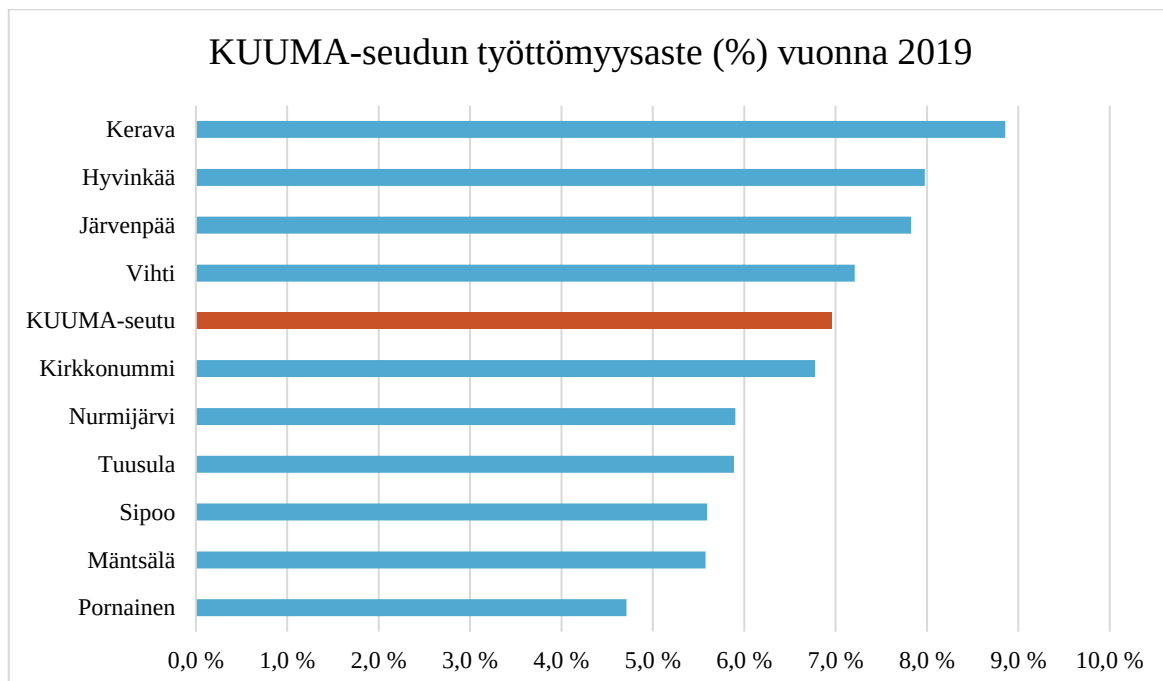

Suomen talouskehitys jatkui odotettua vahvempana vuonna 2019. Viimeisimpien ennusteiden mukaan bkt kasvoi viime vuonna noin 1,5 prosenttia. Talouden kasvua on ylläpitänyt maailman talouden epävarmuuksista huolimatta Suomen vientimarkkinoiden hyvänä jatkunut vire sekä vahva kotimainen kulutuskysyntä. Talouskasvun nopeimman vaiheen ennustetaan olevan kuitenkin ohi ja bkt:n kasvun palautuvan noin yhden prosentin tuntumaan. Kasvun hidastumisen taustalla vaikuttavat maailmantalouden heikot kasvunäkymät sekä kauppapoliittinen epävarmuus.

Suomen talouden heikentyneiden kasvunäkymien ohella myös työllisyysodotukset ovat vaiementuneet erityisesti vuoden 2019 lopulla. Tästä huolimatta KUUMA-seudun työttömyys jatkoi laskuaan viime vuoden aikana. Työ- ja elinkeinoministeriön työvälitystilaston¹ mukaan työttömien määrä väheni edellisestä vuodesta 4,2 prosenttia. Seudulla oli vuonna 2019 keskimäärin 11 185 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 493 työtöntä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömyys väheni jokaisessa seudun kunnassa lukuun ottamatta Nurmijärveä ja Pornaista.

Vuonna 2019 KUUMA-seudun keskimääräinen työttömyysaste oli 7,0 prosenttia. Edellisestä vuodesta työttömyysaste aleni 0,3 prosenttiyksikköä. KUUMA-seudun työttömyysaste alitti sekä pääkaupunkiseudun (8,6 prosenttia) että koko maan (9,2 prosenttia) tason. Seudun korkein työttömyysaste mitattiin Keravalla (8,9 prosenttia) ja matalin Pornaisissa (4,7 prosenttia).

¹ Työ- ja elinkeinoministeriön työvälitystilaston työttömyysluvut eroavat Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen luvuista työttömän määrittelyyn liittyvistä eroista johtuen.

**Luvut vuosikeskiarvoja*

2. KUUMA-SEUTU LIIKELAITOKSEN SEITSEMÄS TOIMINTAVUOSI

Vuonna 2019 KUUMA-johtokunnan puheenjohtajana toimi Nurmijärven kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kallepekka Toivonen ja varapuheenjohtajana Tuusulan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Ruut Sjöblom kesään 2019 saakka ja syyskaudella Tuusulan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kati Lepojärvi. KUUMA-komission eli liikelaitoksen johtoryhmän puheenjohtajana toimi Nurmijärven kunnanjohtaja Outi Mäkelä. Myös useimpia KUUMA-työryhmiä johti Nurmijärven kunnan edustaja.

2.1. TOIMINTAVUODEN KESKEISET ASIAT JA HANKKEET

Merkittävän osan KUUMA-yhteistyön sisällöstä vuonna 2019 muodosti sote- ja maakunta-uudistukseen liittyvä edunvalvonta. Uudenmaan maakunnan osalta maakuntauudistuksen valmistelutyö lopetettiin Juha Sipilän hallituksen kaatumisen myötä eikä sitä käynnistetty uudelleen Antti Rinteen hallituksen toimesta.

Sen sijaan Uudenmaan kunnat olivat aktiivisia ja aloitteellisia. Kuntien yksimielinen julkilausuma keväät-kesällä 2019 piti sisällään ajatuksen viiteen sote-alueeseen jaetusta maakunnasta. Sote-ratkaisun ehdotettiin rakentuvan kuntayhtymäpohjalle. Rinteen hallitus aloitti sosiaali- ja terveysministeri Krista Kiurun johdolla niin kutsutun Uudenmaan erillisratkaisun selvittämisen. Selvitysmieheksi nimitettiin Vantaan entinen kaupunginjohtaja Kari Nenonen ja selvityksen takarajaksi asetettiin joulukuun 2019.

Uudenmaan kuntien ehdottama kuntayhtymämalli hylättiin johtuen epäilyistä sen perustuslainmukaisuuden suhteen. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen pohjalta laaditussa loppuraportissa esitettiin viiden sote-itsehallintoalueen perustamista Uudenmaan maakuntaan. Esitys laitettiin lausuntokierrokselle ja sen takarajaksi asetettiin helmikuu 2020. Seutu osallistui hyvin aktiivisesti MAL-edunvalvontaan. Tämä piti sisällään sekä päättyneen MAL-sopimuskauden 2016-2019 tavoitteiden edistämisen että vuoden lopulla 2018 asettamiensa tavoitteiden edistämisen liittyen MAL-suunnitelmaan 2020-2023. Nämä asiat olivat säännöllisesti esillä KUUMA-johtokunnan, KUUMA-komission ja MAL-työryhmän työssä.

KUUMA-yhteistyön kannalta erityisen tuloksellista oli yhteismarkkinoinnin kehittäminen. Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän ohjauksessa toiminut markkinointitiimi valmisti ja toteutti järjestyksessään toisen yhteisen kansainvälisen markkinointioperaation. Tämä, KASKI-hankkeen puitteissa toteutettu ponnistus merkitsi Helsinki Ring of Industry –brändin vakiinnuttamista osana Helsinki-Finland-messuosastoa EXPO REAL-messuilla Münchenissä lokakuun alussa. Yhteisesiintyminen onnistui hyvin ja sen tuloksena päätettiin yhteismarkkinointia jatkaa, jalostaa ja syventää edelleen vuonna 2020.

KUUMA-seutu jatkoi tiivistä yhteydenpitoa pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa muun muassa tonttimarkkinoinnin osalta. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että pääkaupunkiseudun elinkeino- ja tonttivastaavat ohjasivat KUUMA-seudulle sellaisia tonttikyselyjä, joihin ne eivät voineet reagoida myönteisesti. Tällaisia kyselyjä ja niiden pohjalta käynnistyneitä neuvotteluja käynnistyi vuoden kuluessa muutama. Helsingin seutu nähdään yhtenä kokonaisuutena ja kaikki toimijat hyödyntävät omassa markkinoinnissaan seudun monipuolisia vahvuuksia.

Ulkomaisten investointien houkuttelun ohella KUUMA-seudun kunnat aloittivat keväällä 2019 esivalmistelun yhteisesiintymiselle Tuusulan asuntomessuilla kesällä 2020. Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän ohjauksessa toimiva asuntomessuryhmä aloitti varsinaisen valmistautumisensa syksyllä. Siihen liittyen kilpailutettiin markkinointiviestintätoimisto laatimaan seudulle viestintä- ja markkinointistrategia.

Julkisten rakennusten energiatehokkuuden parantaminen -hanke jatkui sisällöllisesti Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen johdolla.

2.2. HENKILÖSTÖ JA TOIMITILAT 2019

Liikelaitoksessa työskentelee kolme vakinaista henkilöä, liikelaitoksen johtaja, liikennesuunnittelija ja kuntayhteistyön assistentti. Henkilökunta on palvelusuhteessa Keravan kaupunkiin.

Ilmasto-ohjelman projektikoordinaattorin palvelut ostettiin Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta.

KUUMA-seudun toimisto sijaitsi vuoden 2019 aikana osoitteessa Kauppakaari 11 (Keravan kaupungintalo).

2.3. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Keravan kaupungin käytännön mukaisesti KUUMA-liikelaitoksen toiminnasta suoritettiin sisäisen valvonnan arviointi tarkoitukseen laaditun kaavakkeen mukaisena.

Arvioinnin perusteella liikelaitoksen valvontaympäristö, kontrollitoimenpiteet, informaatio ja tiedonkulku sekä seuranta on suoritettu hyvin.

3. TILIKAUDEN TULOS JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden 2019 tuloksen muodostuminen käy ilmi tuloslaskelmasta. Sen mukaan liikevaihto oli 423 259, 43 €.

Toimintakulut olivat 422 731,25 € ja rahoitustuotot ja -kulut yhteensä 129,53 €. Tilikauden tulos oli 398,65 euroa ylijäämäinen.

Toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Rahoitusomaisuuden riittävyys lyhytaikaisten velvoitteiden hoitamiseen oli tyydyttävä (1,48) ja rahoitusomaisuuden riittävyys velvoitteiden hoitamiseen vaihto-omaisuuden kanssa oli hyvä (1,48).

4. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden 2019 tulos oli 398,65 € ylijäämäinen.

Tilikauden alijäämä esitetään kirjattavaksi liikelaitoksen alijäämä/ylijäämätilille.

5. TULOKSEN MUODOSTUMINEN V.2019

Tässä luvussa selostetaan tilinpäätöksen luvut esittelemällä KUUMA-seudun kautta rahoi-
tusta saaneet kuntayhteistyö ja hankkeet.

KUUMA-seudulla oli käynnissä seuraavat hankkeet: KASKI-hanke, Energiatehokkuus-hanke
ja siihen sisältyvä ilmasto-ohjelma, MAL 2019 -suunnittelu ja YES-hanke joka ei käynnisty-
nyt.

KUUMA-johtokunnan päätöksen mukaisesti kuntarahoituksella toteutettiin seuraavat toi-
menpiteet:

- KUUMA-yhteistyön koordinointi ja kehittäminen
- Kansainvälinen markkinointi ja brändi HRI Helsinki Ring of Industry
- Tuusulan asuntomessuihin liittyvä markkinointisuunnitelma
- Metropolipolitiikka ja edunvalvonta
- Maankäyttöön ja asumiseen liittyvä edunvalvonta
- KUUMA-liikenneyhteistyö ja edunvalvonta
- Energiatehokkuushanke
- Strategisen ilmasto-ohjelman toteuttaminen

5.1. KUUMA-JOHTOKUNTA 2019

KUUMA-johtokunta	
TA	23 500 €
Toteutuneet tulot	2 148 €
Toteutuneet menot	2 148 €

KUUMA-johtokunta kokoontui vuoden 2019 aikana 4 kertaa Nurmijärvellä, joka toimi
KUUMA-seudun puheenjohtajakuntana vuonna 2019. KUUMA-johtokunnan kokouksia pe-
ruttiin keväällä 2 kokousta ja syksyllä 1 kokous. Myöskään suunniteltu luottamushenkilöse-
minaari ei toteutunut KUUMA-alueella.

Hallitsevia teemoja johtokunnan kokouksissa olivat:

- Sote- ja maakuntauudistus
 - Uudenmaan erillISRatkaisua koskevan ehdotuksen laatiminen yhdessä muiden Uudenmaan kuntien kanssa.

- MAL- edunvalvonta
 - MAL 2019 -suunnitelman valmistuminen ja hyväksyminen.
 - MAL-sopimusneuvottelujen käynnistyminen.
- Uusimaa-kaava 2050
 - KUUMA-seudun lausunto kaavaehdotuksesta.
- KUUMA-seudun väestöennuste 2040
- Tiemaksut

Lisäksi johtokunta teki muun muassa **seuraavat päätökset:**

- MAL 2019-suunnitelman hyväksyminen 23.5.2019.
- KUUMA-seudun lausunto Uusimaa-kaavan 2050 kaavaehdotuksesta 23.5.2019.

Vuonna 2018 KUUMA-johtokunnan kokouksissa olivat läsnä lisäksi seuraavat henkilöt oman aihealueensa esittelijöinä ja asiantuntijoina:

- Sini Puntanen, osaston johtaja, HSL
- Mari Siivola, yleiskaavapäällikkö, Vantaan kaupunki
- Anita Pihala, kaavoituspäällikkö, Nurmijärven kunta
- Mari Karsio, erityisasiantuntija, Järvenpään kaupunki
- Veera Vilkama, Suomen Pakolaisapu ry
- Julia Jänis, IOM, projektikoordinaattori
- Saara Marjasvaara, KUUMA-seudun maahanmuuttojaoston puheenjohtaja
- Timo Aro, VTT, MDI Oy
- Juha Leinonen, toimitusjohtaja, TechVilla Oy
- Toni Popovic, projektipäällikkö, TechVilla Oy

5.2. KUUMA-PERUSTOIMINTA 2019

KUUMA-perustoiminta	
TA	420 000 €
Toteutuneet tulot	387 105 €
Toteutuneet menot	386 707 €

KUUMA-liikelaitoksen perustoimintaan kuului kolmen henkilön palkkakulut, liikelaitoksen kiinteät kulut ja palvelujen ostot Keravan kaupungilta. Tilatut tutkimukset ja kilpailutukset ajankohtaisista asioista sekä liikelaitoksen toiminnan kehittäminen johon kuului muun muassa kansainvälinen markkinointi ja alustavat suunnitelmat asuntomessuille sekä uusien nettisivujen teko. Myös edunvalvonta ja yhteydenpito suhteessa eri tahoihin, kuten ministeriöihin ja kansanedustajiin sisältyi perustoimintaan.

5.2.1. KUUMA-YHTEISTYÖN KOORDINOINTI

KUUMA-seutu liikelaitoksen yhteistyöjohtaja koordinoi ja ohjeisti seudullisten työryhmien ja jaostojen toimintaa toiminta- ja taloussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden osalta KUUMA-komission toimeksiannosta. Edunvalvonnan kannalta keskeisimmät työryhmät olivat edelleen kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä, MAL-ryhmä ja sen alaiset maankäytön, asumisen ja liikenteen jaostot.

Edunvalvonnan osalta painopisteitä olivat erityisesti uuden hallituksen ohjelmavalmisteluun vaikuttaminen, seuraavan MAL-sopimuskauden suunnittelu, tulevaa MAL-sopimusta koskeviin neuvotteluihin osallistuminen sekä sote- ja maakuntauudistukseen liittyvät eri vaiheet.

Valtion kanssa toteutettavan metropolipolitiikan lisäksi KUUMA-seutu osallistui Helsingin seudun kuntien keskinäiseen yhteistyöhön: Helsingin seudun yhteistyökokoukseen, Helsingin seudun kuntajohtajien yhteistyöhön sekä MAL-neuvottelukuntaan. MAL-neuvottelukunta on Helsingin seudun yhteistyökokouksen (HSYK) nimeämä seudullinen yhteistyöelin, joka koostuu sopimuskuntien nimittämistä johtavista maankäytön ja asuntotoimen viranhaltijoista. KUUMA-seutu liikelaitos, HSL, HSY ja Uudenmaan liitto ovat nimenneet omat asiantuntijajäsenensä MAL-neuvottelukuntaan ja Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikuntaan (HLJ).

Vuonna 2016 käynnistyneessä Uusimaa-kaava 2050 -valmistelussa aikatahtain on vuodessa 2050 ja se kokoaa yhteen kaikki alueidenkäytön keskeiset teemat, jotka tulee ratkaista maakuntakaavalla. Valmistelun yhteydessä laaditaan kaavat Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle. KUUMA-kuntien aluetta koskee Helsingin seudun vaihemaa-kuntakaava. Seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona toimii oikeusvaikutukseton Uudenmaan rakennesuunnitelma, jossa esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050.

Kaavavalmistelussa edettiin ehdotusvaiheeseen keväällä 2019. Kaavaehdotus oli lausunkierroksella 21.3. - 24.5.2019. KUUMA-johtokunta hyväksyi KUUMA-seudun yhteisen lausunnon 23.5.2019. Lausuntojen pohjalta viimeistelty Uusimaa-kaava 2050 -ehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.10. - 8.11.2019, jolloin kaavasta oli mahdollista jättää muistutus. Kaava on tarkoitus käsitellä maakuntavaltuustossa keväällä 2020.

5.2.2. KUUMA-TAPAHTUMAT 2019

- Tapaaminen Helsingin Yrittäjien edustajien kanssa 19.2.2019.
- Tapaaminen Helsingin Kauppakamarin edustajien kanssa 31.1.2019.
- Kuntamarkkinoinnin SM-kilpailu 22.5.2019
- KUUMA-seudun kansanedustajien tapaaminen 3.6.2019, Tuusulassa.
- Tapaaminen kuntaministeri Sirpa Paateron kanssa 20.8.2019.
- KUUMA-seudun osallistuminen EXPO REAL 2018- kiinteistömessuille 8.-10.10.2019 München, Saksa.
- Tapaaminen Kuntaliiton toimitusjohtaja Minna Karhusen kanssa 17.10.2019
- Tapaaminen ympäristöministeriön erityisavustaja Timo Juurikkalan kanssa 6.11.2019.
- Keski-Uudenmaan elinkeinoseminaari 12.11.2019, Tuusula
- Uudenmaan Maakuntaparlamentti kokoontui 19.11.2019. Maakuntaparlamenttiin osallistui myös KUUMA-seudulta luottamushenkilöitä
- Tapaaminen ministeri Sanna Marinin kanssa 21.11.2019.
- KUUMA-seudun kansanedustajien tapaaminen 25.11.2019, Helsingissä

5.2.3. KUUMA-TIEDOTTEET JA KUUMA TIEDOTUSVÄLINEISSÄ

- Lisää junia, ei tiemaksuja (15.1.2019)
- Kuuma-seudun kansanedustajat ja kuntajohtajat kiinnittävät suomen hallituksen huomion hallitusohjelmasta nouseviin, seudun kannalta keskeisiin kysymyksiin (5.6.2019)
- Helsinki ei voi yksipuolisesti edetä bulevardisointikysymyksessä (5.6.2019)
- Kunta-markkinoinnin SM-kilpailu KUUMA-seudulle kunniainaininta (23.5.2019)
- Kuuma-seudun asukasluku kasvaa noin 30 000 henkilöllä vuoteen 2040 mennessä. kasvu on suurempaa kuin Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen maakunnilla yhteensä. (24.5.2019)

- Kuuma-seudun kunnat houkuttelevat kansainvälisiä investointeja (4.10.2019)
- Pääkaupunkiseudun kehyskunnat kaipaavat ulkomaista rahaa: Neuvotteluita ton-teista käydään jo (10.10.2019)
- Kuuma-seudun kansanedustajat ja kuntien johtajat vetoavat hallitukseen Helsingin seudun ja osin koko Uudenmaan kannalta tärkeissä kysymyksissä (25.11.2019)
- ”Omalla autolla ei käytäisi töissä, jos joukkoliikenne ja liityntäpysäköinti toimisivat” – Kehyskunnat vaativat hallitukselta toimia ruuhkamaksujen sijaan (26.11.2019)
- Kuuma-seudun kunnat houkuttelevat kansainvälisiä investointeja (4.10.2019)
- Kuuma-seudun kannanotto liikennehankkeiden ja Uudenmaan sote-ratkaisun puo-lesta (7.10.2019)
- KUUMA-seudun kansanedustajat ja kuntien johtajat vetoavat hallitukseen Helsingin seudun kannalta tärkeissä kysymyksissä (25.11.2019)
- Väestönkasvu luo paineita: KUUMA-kunnat vastustavat tiemaksuja - ratahankkeille vihreää valoa (26.11.2019)
- Keskinen Uusimaa kokee olevansa unohdettu (5.12.2019)
- http://www.kuuma.fi/ajankohtaista/tiedotteet/tiedotteet_2019

5.3. KUUMA-KOMISSIO 2019

KUUMA-komissio kokoontui 7 kertaa vuonna 2019 vastaten johtokunnan asioiden valmiste-lusta ja päätösten kuntakohtaisesta täytäntöönpanosta ja seurannasta. Komission kokouk-set järjestettiin mahdollisuuksien mukaan vuorotellen kussakin KUUMA-kunnassa.

Hallitsevia teemoja komission kokouksissa olivat:

- Sote- ja maakuntauudistus
- MAL- edunvalvonta
 - MAL 2019
 - Uusimaa-kaava 2050
 - MAL- neuvottelut
- KUUMA-seudun edunvalvontatapaamiset.
- Tiemaksut
- KUUMA-seudun väestöennuste 2040 (MDI Oy)
- KUUMA-seudun hallitusohjelmataavoitteet.
- KUUMA-seudun yhteismarkkinointi.

5.4. YHTEISTYÖJOHTAJAN PÄÄTÖKSET

Vuonna 2019 ei tehty viranhaltijapäätöksiä.

5.5. HANKETOIMINTA 2019

5.5.1. KASVUA JA UUTTA ARVOA OSAAMISELLA (KASKI) -HANKE

KASKI-hanke	
TA	6 250 €
Toteutuneet tulot	6 090 €
Toteutuneet menot	6 090 €

Kaski-hanke päättyi syksyllä 2019.

”KASKI - Kasvua ja uutta arvoa osaamisella” -hankkeen päätavoitteena oli lisätä alueella sijaisevien teollisuuden pk-yritysten palveluita, kansainvälisiä kumppanuuksia ja yhteistyötä siten, että niiden ratkaisut, tuotteet ja palvelut pääsevät aiempaan paremmin kansainvälisille markkinoille.

KASKI-hanke päättyi 31.8.2019. Hankkeen yrityskohtaisiin toimenpiteisiin osallistui yhteensä 87 pk-yritystä. Osallistuneille yrityksille toteutettiin muun muassa 39 yritysten palvelujen kehittämisprojektia sekä viisi kansainvälistymisprojektia. Kansainvälistymisprojektien kohteina olivat Lähi-idän, Venäjän, Baltian ja Saksan markkinat. Yritykset saivat hankkeen toimenpiteiden avulla lisäksi noin 100 000 euroa ulkopuolista kehittämisrahoitusta Business Finlandilta. Yritysprojekteista saadun asiakaspalautteen keskiarvo oli 8,9 asteikolla 1-10.

Kuva 1 KASKI-hankkeessa tehtiin palvelumuotoilua KUUMA-seudun pk-yrityksissä. Kuva: Krista Keränen

Hankkeen toisena tavoitteena oli yritysten osaamisen ja palveluiden kautta houkuttaa ulkomaisia toimijoita investoimaan tai etabloitumaan alueelle. Hankkeen toimenpiteillä myös kiteytettiin Uudenmaan valmistavan teollisuuden keskittymien ja niihin liittyvän osaamisperustaisen liiketoiminnan kansainväliset erottuvuustekijät sekä vahvistettiin alueen kansainvälistä profiilia.

Vuoden 2018 hyvien kokemusten myötä KUUMA-seudun markkinointiyhteistyötä jatkettiin EXPO REAL 2019 -messujen valmisteluissa ja Helsinki Ring of Industry -markkinointikonseptin kehittämisessä. KASKI-hankkeessa toteutettiin muun muassa merkittäviä industry-helsinki.fi-verkkosivuston kehittämistoimia sekä luotiin yritysten houkutteluun tähtäävä strategia ja yhteistyön kehittämissuunnitelma, jota myös toteutettiin.

KASKI-hanke toteutettiin ajalla 1.9.2016 – 31.8.2019 osana EU:n ”Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020” -rakennerahasto-ohjelmaa. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 392 485 euroa, josta EAKR-rahoituksen osuus oli 274 740 euroa ja KUUMA-seudun kuntarahoitus yhteensä oli 117 745 euroa. KASKI-hankkeen vastuullisena toteuttajana oli Teknologiakeskus TechVilla Oy Hyvinkäältä. KUUMA-seudun osalta työstä vastasi Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä.

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Juha Leinonen, juha.leinonen@techvilla.fi, ja projektipäällikkö Toni Popovic, toni.popovic@techvilla.fi, Teknologiakeskus TechVilla Oy,

5.5.2. WIMMA-HANKE

Syyskuussa käynnistyneen ”WIMMA – We Master the IoT” -hankkeen päätavoite on rohkaista pk-yrityksiä ottamaan käyttöön digitaalisia ratkaisuja liiketoimintansa eri osa-alueilla sekä parantaa yritysten digitaalisuuteen liittyviä kyvykkyyksiä.

Pk-yritysten kasvua ja vientiä vauhdittavat myös seudulla sijaitsevat kansainväliset kärkiyritykset sekä niiden osaaminen ja investoinnit kehitykseen. Hankkeen tavoitteena on houkutella seudulle uusia yrityksiä ja uudenlaista osaamista profiloimalla Helsinki Ring of Industry -osaamiskeskittymää kansainvälisesti, esimerkiksi messuilla ja erilaissa markkinointikana-

WIMMA-hanke on lähtenyt liikkeelle useiden pk-yritysten digitaalisten ratkaisuiden kehittämiprojektien kautta. Ensimmäisiä hankkeen teemoja ovat olleet myynnin digitaaliset ratkaisut, joista myös järjestettiin mielenkiintoinen vierailu kivääri- ja patruunavalmistaja Sako Oy:n luona.

Kuva 2 Digitaalisten ratkaisuiden hyödyntäminen myynnissä -seminaari Sako Oy:llä. Kuva: Toni Popovic

WIMMA-hanke toteutetaan ajalla 1.9.2019 – 31.3.2022 osana EU:n "Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020" -rakennerahasto-ohjelmaa. Hankkeen kokonaisbudjetti on 503 136 euroa, josta EAKR-rahoituksen osuus on 330 000 euroa, KUUMA-seudun kuntarahoitus on yhteensä 145 136 euroa ja Riihimäen – Hyvinkään kauppakamarin osuus on 20 000 euroa. WIMMA-hankkeen vastuullisena toteuttajana on Teknologiakeskus TechVilla Oy Hyvinkäältä. KUUMA-seudun osalta työstä vastaa Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä.

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Juha Leinonen, juha.leinonen@techvilla.fi, ja projektipäällikkö Toni Popovic, toni.popovic@techvilla.fi, Teknologiakeskus TechVilla Oy,

5.5.3. YES-HANKE

YES-hanke	
TA	40 000 €
Toteutuneet tulot	0 €
Toteutuneet menot	0 €

YES-Hanke ei toteutunut. Ennakkolaskutus hyvitetiin kuntalaskutuksessa.

YES-Uusimaa-hankkeen tavoitteena oli koordinoita ja kehittää KUUMA-seudun kuntien alueella yrittäjyyskasvatusta toisen asteen koulutuksessa.

5.5.4. MAL 2019 -SUUNNITTELU

KUUMA MAL 2019 -suunnittelu	
TA	13 200 €
Toteutuneet tulot	0 €
Toteutuneet menot	0 €

MAL 2019-suunnittelu päättyi vuonna 2019. MAL 2019 -suunnittelun maankäytön ja asumisen osioiden kulut eivät toteutuneet 2019, myös edellisen vuoden 2018 ennakkoon laskutettu osuus hyvitetään kunta laskutuksessa 2019.

MAL 2019 -suunnitelma on Helsingin seudun 14 kunnan ja valtion yhteinen näkemys maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisestä aina vuoteen 2050 asti. Keväällä 2016 käynnistetty valmisteluprosessi on huipentunut keväällä 2019, kun suunnitelma on valmistunut ja siirtynyt poliittisten toimielinten hyväksyttäväksi. Suunnitelma on käsitelty kuntien luottamuselimissä syksyyn 2019 mennessä ja se toimii osaltaan lähtökohtana kuntien ja valtion välisille MAL-neuvotteluille.

MAL 2019 -suunnitteluprosessin kustannukset ovat muodostuneet vuosina 2017 - 2019. MAL 2019 -jatkotyönä toteutettavan tiemaksuselvityksen kustannukset ulottuvat vuoteen 2020. KUUMA-kuntien osuus maankäytön ja asumisen osioiden kustannuksista on rahoitettu vuosittain KUUMA-seutu liikelaitoksen talousarvioon varattavalla määrärahalla.

MAL 2019 -suunnitteluprosessin liikenteen osion kustannukset eivät ole sisältyneet KUUMA-seudun taloussuunnitelmaan. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) perii liikenteen osion kustannukset suoraan HSL-kuntayhtymään kuulumattomilta KUUMA-kunnilta asukaslukujen suhteessa erillisen sopimuksen perusteella, eli kuntien kustannusosuudet eivät kulje KUUMA-kuntaosuuksien kautta. HSL-jäsenkunnat osallistuvat liikenteen osion kustannuksiin HSL-kuntaosuuksien kautta.

Lisätietoja antaa liikennesuunnittelija Henrik Helenius, KUUMA-seutu liikelaitos, henrik.helenius@kuuma.fi

5.5.5. JULKISTEN KIINTEISTÖJEN ENERGIAITEHOKKUUDEN PARANTAMINEN –HANKE

Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen -hanke	
TA	35 000 €
Toteutuneet tulot	16 700 €
Toteutuneet menot	16 700 €

Hankkeen kulut jääneet ennakoitua alhaisemmiksi. Tämä on huomioitu kuntalaskutuksessa. (Ennakkoon laskutettu osuus hyvitetty joulukuun laskutuksessa.)

Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen –hankkeen tavoitteena on parantaa KUUMA-kuntien palvelukiinteistöjen energia- ja materiaalitehokkuutta ja saavuttaa seurattavana olevien kiinteistöjen energian kulutuksessa säästöä sekä perustaa energiatehokkuuteen perehtynyt ekotukihenkilöiden verkosto alueelle. Hanke on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen koordinoima ja se on aloitettu vuonna 2013.

Ekotukitoiminta sisältää muun muassa toimipisteen alkukartoituksen ja toiminnan käynnistämissuunnitelman laatimisen. Tärkeimpiä ovat yhteiset toiminnan kehittämistapaamiset, puolipäiväisiä ekotukikoulutukset ja tutustumiskäynnit esimerkkikohteisiin. Koulutetuista

noin 70 % on kiinteistön käyttäjiä ja 30 % kiinteistönhoitajia. Kiinteistönhoitajien koulutus on painottunut kiinteistötekniikkaan. Kouluille ja päiväkodeille on annettu myös ympäristökasvatukseen liittyvää koulutusta.

Vuonna 2019 keskityttiin ekotukiverkoston toiminnan jatkuvuuden edistämiseen. Syksyllä pidettiin verkostolle 5 kehittämistapaamista, 2 koulutustilaisuutta ja 1 seminaari; oppilaitoksille jaettiin lisäksi ympäristökasvatusmateriaalia..

Hankkeessa oli mukana noin 160 ekotukikoulutettua henkilöä kuntien 90:stä palvelukiinteistöstä. Hankkeessa seuratuissa kiinteistöissä on saatu hyviä tuloksia: sähkön ja lämmön todennetut säästöt olivat keskimäärin v. 2014 noin 6 % ja 8 %; v. 2015 noin 6 % ja 6 %; sekä v. 2016 noin 6 % ja 9 % verrattuna edelliseen vuoteen (vertailukelpoisissa 10-14 kiinteistöissä). Yhdestä esimerkikiinteistöstä (Vihdin Ojakkalan koulu) tehtiin v. 2019 erikseen uutistiedote, joka julkaistiin kunnan julkaisussa. www.kuumailmasto.fi

Lisätietoja antaa ympäristöpäällikkö Tapio Reijonen, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, tapio.reijonen@tuusula.fi

5.6. KUUMA-TYÖRYHMÄT 2019

5.6.1. KILPAILUKYKY- JA ELINVOIMARYHMÄ (KIKY)

Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä (kiky- ryhmä) kokoontui vuonna 2019 viisi kertaa. Ryhmän tavoitteena on ohjata valitsemiensa kehittämishankkeiden toteutusta ja seurata muiden toimijoiden hankkeita. Jaoston tavoitteena oli kehittää KUUMA kuntien välistä yhteistyötä sekä voimistaa taloudellista kehitystä alueella mm. houkuttelemalla alueelle investointeja, edistämällä innovatiivisuutta sekä kehittämällä osaamista.

Vuonna 2019 kilpailukyky- ja elinvoimaryhmä keskittyi kahteen merkittävään toimenpiteeseen. Näistä ensimmäinen oli yhteistyön syventäminen pääkaupunkiseudun suurten kaupunkien Helsingin, Espoon ja Vantaan kanssa. Yhteistyö painottuu ennen kaikkea siihen, että pääkaupunkiseudun isot kaupungit ohjaavat yritystontteja hakevia asiakkaita KUUMA-seudulle (Helsinki Ring of Industry), jos niiltä ei sopivaa tonttia löydy. Tämä alkaa olla yhä yleisempää kaupunkien kasvaessa, jolloin ne eivät välttämättä halua alueelleen suuria teollisuus- ja logistiikka-alan toimijoita. Kiky-ryhmä tapasi vuoden aikana Helsingin, Espoon, Vantaan ja Helsinki Business Hubin edustajia yhteistyön kehittämisen merkeissä.

Alkuvuodesta KUUMA tunnisti myös omia vahvuuksiaan konsulttivetoisessa kehitystyössä. Toimialoista painopistealueiksi valittiin koneenrakennus, elintarviketeollisuus sekä liikenne ja logistiikka.

Vuoden aikana Kiky ryhmä osallistui toista kertaa Münchenissä järjestettyihin EXPO REAL-messuihin. KUUMA hyödynsi konsulttia sopiakseen messuille etukäteen tapaamisia eri kiinteistösijoittajien kanssa. Tämä lisäsi messuosallistumisen tuloksellisuutta. EXPO REAL-osallistumisen myötä käytiin keskustelua myös siitä, kannattaisiko KUUMA:n osallistua myös muille messuille. Esiin nousivat ennen kaikkea toimialakohtaiset messut, niillä toimialoilla, jotka on katsottu KUUMA-seudun vahvuuksiksi.

Hanketoiminnassa Techvillan vetämä KASKI- hanke saatiin päätökseen. Hanketoiminta jatkuu We master the IOT (WIMMA) -hankkeena.

Kiky ohjasi ja valvoi alaisuudessaan toimivia maahanmuuttojaostoa, markkinointitiimiä ja asuntomessutyöryhmää. Markkinointitiimi vastasi kansainvälisen markkinoinnin valmistelusta ja toteuttamisesta ja asuntomessutyöryhmä KUUMA-seudun yhteisen esiintymisen valmistelusta Tuusulan asuntomessujen yhteyteen 2020.

Lisätietoja antaa kehityspäällikkö Vesa Kokkonen, Nurmijärvi, vesa.kokkonen@nurmijarvi.fi

- **Maahanmuuttojaosto**

KUUMA- maahanmuuttojaoston toimintasuunnitelmassa vuodelle 2019 mainittiin tavoitteeksi mm. kehittää kotouttamispalveluja uudessa tilanteessa erityisesti niissä kuudessa kunnassa, joissa sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät kuntayhtymään. Lisäksi 2019 tavoitteena oli kehittää edelleen aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutusta. Yhteistyön sitoumuksia oli mm. Navigaattori- hankkeen kanssa.

Jaosto tapasi vuonna 2019 neljä kertaa: 22.3., 24.5., 12.9. ja 10.12. Tapaamisten määrä putosi alle puoleen vuodesta 2018. Tätä selittää erityisesti se, että sote-kuntayhtymän jäsenkunnat osallistuivat intensiivisesti n. kahden viikon välein koko vuoden ajan Keusote ja kunnat –yhteistyöryhmään. Tältä osin tavoite kotoutumispalvelujen ja Keusoten työn yhdyspintojen kehittämisestä onnistui ja yhteistyötä tarvittiin palvelujen turvaamiseksi sekä prosessien selkiyttämiseksi. Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutuksessa tapahtui useassa kunnassa vakiintumista ja tuntimäärien lisääntymistä viime vuoteen verrattuna. Navigaattori—hankkeen yhteistyö toteutui suunnitellusti. Hanke julkaisi raportin ”Katsaus KUUMA-kuntien kotouttamistyöhön” kesäkuussa 2019 ja se esiteltiin 26.9. johtokunnalle KUUMA-jaoston pj:n kommenttipuheenvuoron kanssa.

Laskennallisten korvausten piirissä oli joulukuun lopussa 2019 Järvenpäässä 90 henkilöä, Keravalla 187, Hyvinkäällä 145, Sipoossa 34, Mäntsälässä 43, Tuusulassa 114 ja Nurmijärvellä 102.

Keskeisiä nostoja vuodelta 2019 pähkinäkuoressa:

- Kotouttamisohjelmien päivittäminen on useassa kunnassa ollut ajankohtainen vuonna 2019 ja tulee olemaan vuonna 2020
- Kuntien kotouttavat palvelut siirtyivät vuonna 2019 Keusoten alueella eri hallinnonaloille
- ELY-keskuksen sopimukset tuli uusia Keusoten alueen kunnissa
- Kirkkonummella julkaistiin Yhteinen kuntamme- hankkeen opas pakolaisia vastaanottaville kunnille
- Nurmijärvi otti ainoana kuntana kiintiöpakolaisia, 25 kongolaista. Uudessa toimintaympäristössä toimiminen kuntayhtymän kanssa haastoi työn käytänteitä.
- Yhteisenä huolena on suuri määrä kotoutumispalvelujen asiakkaita, joiden kuntakorvausaika ja asiakkuus kotouttavissa palveluissa päättyy. Palvelun tarpeet eivät välttämättä pääty. Haavoittuvia ryhmiä ovat mm. luku- ja kirjoitustaidottomat ja muut ryhmät, jotka ovat vaarassa tipahtaa turvaverkkojen läpi ilman intensiivistä, aktiivista ohjausta.

Vuoden 2019 keskeisimmät haasteet:

Osassa kunnista oli edelleen paljon itsenäistä muuttoa kuntaan ja pois kunnasta. Tämä työllisti palveluja erityisesti Järvenpäässä, Keravalla ja Hyvinkäällä. Perheiden kotoutumisen eriaikaisuus haastoi, johtuen mm. perheen yhdistämisistä. Kuntapaikkakäytännön merkityksen kyseenalaistaminen tilanteissa, joissa henkilö kuitenkin itse loppujen lopuksi päättää asumisestaan, muutokset työllistävät. Useassa kotoutumispalvelussa oli huoli myös työn resursseista intensiivisessä asiakasohjaustyössä.

Tulevaisuuden näkymät:

Suurin huoli, kuten yllä nostoissa ilmeni, on se, että kv-suojelun piirissä olevien määrän laskee koko alueella ja laskennalliset kuntakorvaukset vähenevät. Samaan aikaan myös muilla oleskeluluvan perusteilla olevat tarvitsevat kotouttavaa palvelua. Jos rahoitusperuste sidotaan vain kuntakorvauksiin, miten voidaan jatkossa turvata kotouttava toiminta kaikille alueen maahanmuuttajille yksilökohtaisen tarveharkinnan, ei kategoristen statustietojen pohjalta.

KUUMA-yhteistyö koettiin jaostossa vuonna 2019 erittäin merkitykselliseksi ja sen lakkauttamispäätös oli valitettava jaoston näkökulmasta. Se jatkaa vuonna 2020 epävirallisena kollegiaalisena maahanmuuttokoordinaattorien tapaamisfoorumina.

- **Työllisyysjaosto**

Kilpailukyky- ja elinvoimaryhmän alaisen työllisyysjaoston keskeisenä tavoitteena vuodelle 2019 oli omalta osaltaan edistää seudun valmistautumista maakuntaudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin sekä valvoa KUUMA- seudun etua työllisyyspalveluita koskevissa muutoksissa.

Vuoden 2019 aikana maakuntavalmistelu kaatui ja vaalien jälkeen alkoi näyttää selvältä, etteivät kasvupalvelut ole samalla tavalla osa uutta sote- maakuntamallia. Tämän takia työllisyysjaoston rooli edunvalvonnassa ei ollut täysin suunnitelman mukainen.

Työllisyysjaostolla oli merkittävä rooli kuntien työllisyystoiminnan parhaiden käytäntöjen levittämisessä sekä ammatillisessa sparraamisessa. Vuonna 2019 Työ- ja elinkeinoministeriö avasi haun työllisyyden kuntakokeiluun. Useimmat KUUMA- seudun kunnat osallistuivat haakuun, mutta eivät kuitenkaan KUUMA-seutuna. Tämä johtui ennen kaikkea siitä, ettei KUUMA kokonaisuudessaan muodosta toiminnallista työssäkäyntialuetta. Työllisyysjaosto toimi kuitenkin foorumina, jolla hakemuksia voitiin työstää yhdessä ja vaihtaa näkemyksiä ja tietoa aiheesta. Lopulta KUUMA- seudulta pääsi mukaan työllisyyden kuntakokeiluun vain Kerava, joka teki hakemuksen yhdessä Vantaan kanssa.

Työllisyysjaostolla on ollut merkittävä rooli alueen ammatillisena yhteistyöfoorumina. KUUMA ei kuitenkaan ole osoittautunut kaikkien toimivammaksi toimintamalliksi juuri työllisyyden hoidossa. Tähän vaikuttaa mm. se, että työllisyyttä hoidetaan useissa muissa verkostoissa ja yhteistyöelimissä, kuten TYP:ssä. Nämä eri verkostot vaihtelevat eri kuntien osalta ja tämä vaikuttaa luontevimpiin suuntiin tehdä työllisyyden osalta yhteistyötä.

Tämän takia vuoden 2019 aikana tehtiinkin päätös, ettei työllisyysjaosto jatka enää KUUMA-seudun muodollisena jaostona vuonna 2020. Yhteistyö KUUMA- kuntien välillä työllisyyden hoidossa jatkuu kuitenkin yhteisten seminaarien muodossa.

Työllisyysjaosto kokoontui vuonna 2019 kolme kertaa. Ryhmän puheenjohtajana toimi kehityspäällikkö Vesa Kokkonen Nurmijärveltä.

Lisätietoja antaa kehityspäällikkö Vesa Kokkonen, Nurmijärvi, vesa.kokkonen@nurmijarvi.fi

5.6.2. MAL-RYHMÄ

MAL-ryhmä on ollut Helsingin seudun yhteistä MAL-työtä koordinoiva taho KUUMA-kuntien osalta. Puheenjohtajana on toiminut Anita Pihala ja sihteerinä Katri Backman. Ryhmässä on ollut jäsen kustakin kunnasta. Lisäksi ryhmään ovat kuuluneet kaavoitus-, asunto- ja liikennejaostojen puheenjohtajat, KUUMA-seudun liikennesuunnittelija Henrik Helenius sekä KUUMA-seudun yhteistyöjohtaja Antti Kuusela. Ryhmän jäsenet ovat kaavoituksen, asumisen ja/tai liikenteen asiantuntijoita KUUMA-seudulla. Vuoden 2019 aikana ryhmän kokouksiin ovat osallistuneet myös KUUMA-seudun MAL-neuvottelijat Outi Mäkelä ja Jyrki Mattila.

Ryhmä kokoontui vuonna 2019 neljä kertaa. Kokouksissa on ensisijaisesti keskusteltu MAL-neuvottelujen kulusta ja Helsingin seudun MAL-sopimusluonnosten sisällöstä. Kokouksissa on lisäksi saatu tilannekatsaukset kaavoituksen, asumisen ja liikenteen jaostojen toiminnasta ja kuultu KUUMA-komission/johtokunnan terveisiä.

Ryhmän keskeisin tehtävä vuonna 2019 on ollut KUUMA-seudun MAL-neuvottelijoiden tukeminen MAL-neuvottelukokouksiin valmistautumisessa. Ryhmä on osaltaan toteuttanut KUUMA-seudun edunvalvontaa varmistamalla, että KUUMA-seudulle tärkeät asiat tulevat huomioituiksi MAL-sopimuksen kirjauksissa.

Vuonna 2019 ryhmä on myös seurannut Uusimaa-kaava 2050 valmistelutyötä ja maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistusta KUUMA-seudun näkökulmasta.

Lisätietoja antaa kaavoituspäällikkö Anita Pihala, Nurmijärvi, anita.pihala@nurmijarvi.fi

- **Kaavoitusjaosto**

Vuonna 2019 KUUMA-seudun puheenjohtajakuntana toimi Nurmijärvi. Kaavoitusjaoston puheenjohtajana toimi yleiskaavapäällikkö Anita Pihala ja sihteerinä yleiskaavasunnittelija Katri Backman. Kaavoitusjaosto kokoontui yhteensä viisi kertaa (4.4., 22.8., 1.10., 1.11. ja 16.12.). Kaavoitusjaosto kokoontui Pasilassa Uudenmaan liiton tiloissa lukuun ottamatta lokakuun kokousta, joka pidettiin Tuusulassa asuntomessutoimiston tiloissa.

Kaavoitusjaoston tehtävänä vuonna 2019 oli KUUMA-seudun edunvalvonta maankäytön suunnitteluun ja seutuyhteistyöhön liittyvissä asioissa. Jaosto valmisteli lausunnon KUUMA-komissiolle ja -johtokunnalle Uusimaa-kaavan 2050 ehdotuksesta.

Kaavoitusjaosto seurasi maankäyttö- ja rakennuslain uudistustyötä ja valmisteli KUUMA-komissiolle kannanoton alueidenkäytön alustavista pykäläluonnoksista.

Jaosto on työstänyt KUUMA-seudun yhteisiä kaavavarannon laskentaperiaatteita MAL-seurantaa varten.

Kaavoitusjaosto käsitteli kuntiensa ja seudun ajankohtaisia ja mielenkiintoisia kaavoituksen ja maankäytön tapausesimerkkejä. Kokouksissa esiteltiin mm. Vihdin Sepänpihan suunnittelua ja kotinäyttelyä sekä Kirkkonummen keskustakorttelien kaavamuutosta. Kaavoitusjaosto vieraili myös Tuusulassa asuntomessutoimistolla kuulemassa vuoden 2020 asuntomessuprojektista.

Kokouksiin kutsuttiin vierailijoita, jotka esittelivät ajankohtaisia hankkeita. Vuonna 2019 asioina olivat muun muassa Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksen esittely (Uudenmaan liitto). Jaosto on toiminut yhteistyössä Uudenmaan liiton aluesuunnittelusta vastaavien henkilöiden kanssa.

Lisätietoja antaa kaavoituspäällikkö Anita Pihala, Nurmijärvi, anita.pihala@nurmijarvi.fi

- **Asuntojaosto**

Vuonna 2019 KUUMA-asuntojaosto kokoontui 7 kertaa. Kokousten välillä jaosto on reagoinut ajankohtaisiin asioihin, mm. MAL-neuvotteluissa täsmennetyn kaavatarpeen kertoimen määrittelyyn, sähköpostin välityksellä. Vuonna 2019 toiminta keskittyi KUUMA-kuntien yhteiseen edunvalvontaan erityisesti MAL-prosessissa.

KUUMA-asuntojaoston kokoukset käsittelivät kulloinkin tiettyjä teemoja. Kulloinkin pidetyn kokouksen alkuun eri alojen kokoukseen kutsutut asiantuntijat (A-Kruunu, Ympäristöministeriö AUNE-ohjelma, Sininauhasäätiö, ASO-asiat, ARA, HSY, Ympäristöministeriö ikääntyneiden asuminen ja esteettömyys) pitivät aiheeseen johdattavan puheenvuoron. Näin pyrittiin varmistamaan asumisen ajankohtaisten asioiden seuranta ja tulevaisuuden muutosten ennakointi. Asumisen laajaan kokonaisuuteen ja kuntakentän laajoihin toimintatapoihin haettiin kulvana vuonna uusia näkökulmia ja jaettiin hyviä käytäntöjä asuntojaoston ja kuntien asuminen neuvonjohdon yhteiskokouksessa. Asuntojaosto toimii ohjausryhmänä niin Helsingin seudun ASO -yhteistyössä ja sopimuseurannassa kuin myös KUUMA-kuntien asuminen neuvonnassa.

KUUMA-asuntojaosto toimi tärkeänä yhteisenä asuntoasioiden resurssiapuna. KUUMAn yhteisenä rintamana viedyllä näkökulmilla mm. MAL-työhön on myös ollut näkyvää painoarvoa.

Perustyon ohella KUUMA-asuntojaosto seurasi tiiviisti MAL-sopimusneuvotteluiden etenemistä ja reagoi tarvittaessa. Lisäksi KUUMA-asuntojaosto teki MAL-prosessin onnistumisen kokonaisarviointin asuntoasioiden ja KUUMA-kuntien näkökulmasta. Tulokset ovat hyödynnettävissä seuraavalla MAL-kierroksella.

Vuoden 2019 aikana esiin nousi myös tarve selvittää KUUMA-kuntien kuntien vuokrataloyhtiöiden nykyistä suuremman yhteistyön tarvetta ja mahdollisuuksia. Asia jatketaan vuonna 2020.

Lisätietoja antaa erikoissuunnittelija Katriina Ahokas, Nurmijärvi, katriina.ahokas@nurmijarvi.fi

- **Liikennejaosto**

Kaikki KUUMA-seudun kymmenen kuntaa ovat edustettuina liikennejaostossa ja lisäksi Uudenmaan liitolla on asiantuntijaedustus. Nurmijärven kunnan liikenneinsinööri Pia Korteniemi ja kiinteistöinsinööri Riku Hellgrén ovat toimineet jaoston puheenjohtajina vuonna 2019 ja KUUMA-liikennesuunnittelija Henrik Helenius sihteerinä.

Liikennejaosto on kokoontunut kuusi kertaa vuoden 2019 aikana (12.2., 17.4., 12.6., 18.9., 30.10. ja 11.12.). Kokouspaikkana on toiminut Nurmijärven kunnantalo.

KUUMA-liikennesuunnittelija on osa KUUMA-seutu liikelaitoksen perustoimintaa ja KUUMA-seudun yhteistyöjohtaja toimii hänen esimiehenään. Liikennesuunnittelija toteuttaa ja edistää KUUMA-seudun liikenteen edunvalvontaa muun muassa osallistumalla Helsingin seudun liikennejärjestelmätyöhön ja seudullisten liikenteen yhteistyöryhmien toimintaan. Liikennesuunnittelija valmistelee myös KUUMA-seudun liikenteeseen liittyvät lausunnot ja toimii linkkinä seudullisten yhteistyöryhmien ja KUUMA-kuntien välillä.

KUUMA-seudun edunvalvonta Helsingin seudun liikennejärjestelmätyössä

KUUMA-seudun liikenteen edunvalvonnan ytimeen vuonna 2019 ovat lukeutuneet kevätkaudella päättynyt Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitteluprosessi ja HSL:n koordinoimat liikenteen seudulliset yhteistyöryhmät. Aktiivista liikenteen edunvalvontaa on suunnattu myös kesällä käynnistyneen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) valmisteluun ja Uusimaa-kaava 2050 -prosessiin.

Seudulliset yhteistyöryhmät

KUUMA-liikennejaosto on ollut edustettuna Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikunnan (HLJ-toimikunta) ja tämän alaisuudessa toimivien liikenteen yhteistyöryhmien (JOSTRA, KUHA, KÄPSE, LIIPY, LIKO, LITU, MYLLÄ, TIELY) toiminnassa vuonna 2019. HLJ-toimikunta toimii Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman valmisteluprosessin seudullisena ohjausryhmänä. HSL:n yhteistyöryhmien lisäksi KUUMA-liikennejaosto on ollut edustettuna myös Uudenmaan liiton liikenneryhmän toiminnassa.

MAL 2019 -suunnittelu

KUUMA-liikennejaosto on ollut edustettuna Helsingin seudun MAL 2019 -suunnittelua koordinoivassa MAL-projektiryhmässä. MAL 2019 -suunnitelma on valmistunut lausuntokierroksen jälkeen alkuvuodesta 2019 ja viety tämän jälkeen HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan kautta poliittiseen käsittelyyn.

KUUMA-seudun liikennehankkeet ja KUHA-työ

Liikennejaosto on valvonut KUUMA-seudun liikenteen infrahankkeisiin liittyviä etuja pääosin MAL 2019 -suunnittelun ja Uusimaa-kaava 2050 -valmistelun kautta. Metropolialueen liikenneinfrastruktuurin pienten kustannustehokkaiden hankkeiden (KUHA) vuosien 2020 - 2023 hankeohjelma on valmistunut syksyllä 2019. KUUMA-liikennejaosto on osallistunut aktiivisesti KUHA-työryhmän toimintaan.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen edunvalvontaa on toteutettu vuonna 2019 muun muassa Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoiman Keski-Uudenmaan kuntien henkilöliikennetyöryhmän kautta.

KUUMA-liikennejaosto on ollut edustettuna myös HSL:n koordinoimassa Helsingin seudun joukkoliikenteen strategiaryhmässä (JOSTRA).

Muut asiat

KUUMA-liikennejaostossa on kevätkaudella 2019 perehdytty KUUMA-puheenjohtajakuntana toimineen Nurmijärven liikennesuunnitteluun ja ajankohtaisiin hankkeisiin. Lisäksi jaostossa on käsitelty kunnallisen pysäköinninvalvonnan yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä, luotu katsaus Uudenmaan liikennestrategiatyöhön ja tarkasteltu MDI Oy:n Timo Aron laatimaa esiselvitystä tiemaksujen vaikutuksista kuntien vetovoimaan. Työ oli tehty HSL:n tilauksesta osana MAL 2019 -suunnittelua.

Syyskaudella 2019 liikennejaostossa on muun muassa perehdytty Mäntsälän asemafillari- ja yhteiskäyttöautokokeiluun ja Järvenpään ehdolliseen päätökseen liittyä HSL-kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2022 alussa. Lisäksi liikennejaosto on työstänyt KUUMA-seudun yhteisen lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta uuden tieliikennelain muuttamiseksi (kotihoidon pysäköintisäädökset). Syyskauden aikana liikennejaostossa on myös keskusteltu kuntien valmistautumisesta uuden tieliikennelain voimaantuloon 1.6.2020 ja seurattu MAL 2019 -jatkotyönä käynnistetyn Helsingin seudun tiemaksuselvityksen etenemistä.

Lisätietoja: liikennesuunnittelija Henrik Helenius, KUUMA-seutu liikelaitos, henrik.helenius@kuuma.fi

5.6.3 ILMASTORYHMÄ

Ilmasto-ohjelma	
TA	17 000 €
Toteutuneet tulot	11 217 €
Toteutuneet menot	11 217 €

Ilmasto-ohjelma kuuluu Energiatehokkuushankkeen oheen. Ilmasto-ohjelman kulut eivät toteutuneet täysimääräisesti joka huomioitiin kuntalaskutuksessa.

Ryhmän tavoitteena oli KUUMA-kuntien energiatehokkuuden parantaminen ja yhteisen ilmasto-ohjelman päivittäminen.

Ilmastoryhmä kokoontui viisi kertaa vuonna 2019. Kokouksissa käsiteltiin ennen kaikkea KUUMAn ilmasto-ohjelman päivittämistä, johon liittyen osa kokouksista järjestettiin yhdessä MAL-ryhmän kanssa ja alueen energialaitosten kanssa. Ilmastoryhmä hyväksyi ehdotuksen uudeksi ilmasto-ohjelmaksi joulukuussa ja päätti viedä sen keväällä 2020 komission hyväksyttäväksi.

Lisäksi:

- Ilmastoryhmä toimi Julkisten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen -hankkeen työryhmänä. Hankkeessa toimii noin 160 ekotukihenkilöiksi koulutettua kuntatyöntekijää 87:ssä palvelukiinteistössä. Vuonna 2019 keskityttiin verkoston toiminnan jatkuvuuden edistämiseen. Syksyllä pidettiin 5 kehittämistapaamista, 2 koulutustilaisuutta ja 1 seminaari; oppilaitoksille jaettiin lisäksi ympäristökasvatusmateriaalia.
- Ilmastoryhmä julkaisi vuoden 2019 KUUMA-ilmastokatsauksen. Katsauksessa seurataan kuntien ilmastotyön etenemistä ja päästöjen kehitystä.
- KUUMA-kunnat järjestivät yhteistyössä energiayhtiöiden kanssa neljä asukasiltaa (Hyvinkää, Järvenpää, Mäntsälä ja Nurmijärvi), joiden teemana oli Lämmitystavan vaihto öljystä uusiutuviin. Lisäksi ryhmä osallistui Uudenmaan energianeuvontaverkoston työhön. Verkosto kokoontui kaksi kertaa vuonna 2019.

- Ryhmä ylläpiti ja päivitti <https://www.kuumailmasto.fi/> –nettisivuja.
- Ryhmä osallistui Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun ilmastoyhteistyöverkoston ja ilmastomuutoksen sopeutumisstrategian (ILSE) seurantaryhmän työhön.

Tavoitteet toimintakaudelle 2019 - 2020

Tavoitteena oli edistää alueellisin keinoin sopeutumista ilmastomuutokseen sekä vähentää alueen kasvihuonekaasupäästöjä neljänneksellä vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Toteuma:

Tavoite tulee seurantatietojen perusteella ilmeisesti toteutumaan.

5.6.4 SIVISTYSRYHMÄ

Sivistysryhmä on seurannut aktiivisesti koulutus- varhaiskasvatus- ja vapaa-ajan palvelujen toimintaympäristöissä tapahtuneita muutoksia. Vuonna 2019 erityisenä painopistealueena oli koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkkoon liittyvät asiat.

YES Uusimaa sopimus ei toteutunut toimintasuunnitelman mukaisesti. Kahdeksan kuntaa Kuuma-kunnista teki Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keudan kanssa sopimuksen YES toiminnan koordinoimisesta joulukuussa 2019.

Hankeyhteistyötä on jatkettu hankkeella KuumaTVT-verkosto alueellisen tutortoiminnan kehittäjänä. Hanke sai erillistä valtionavustusta vuosille 2019 – 2021 209 000 euroa. Hanke koordinoi Nurmijärven kunta.

Lisätietoja antaa sivistystoimenjohtaja Tiina Hirvonen, Nurmijärvi, tiina.hirvonen@nurmijarvi.fi

5.6.5. HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN RYHMÄ (HYTE)

HyTe ei kokoontunut koko seudun laajuisena vuonna 2019. Keusoten omistajakunnat ja niiden HyTe-toimijat olivat tahollaan aktiivisia.

5.6.6. TIETOHALLINTORYHMÄ

Kuuman tietohallintoryhmä kokoontui 9 kertaa vuoden 2019 aikana. Kokoukset ovat olleet pääsääntöisesti etäkokouksia. Tietohallintoryhmässä on jaettu kokemuksia ja edistetty hyvien tietohallinto käytäntöjen leviämistä kuntien kesken. Aiheina on ollut mm. kyberturvallisuus, digipalvelulaki, kuntien digitaalisuuden kannustejärjestelmä, Suomi.fi-palvelut, robottiikka, O365. Tietohallintoryhmän jäseniä on Kuntien Tieran ohjausryhmissä ja he ovat välittäneet tietoa ohjausryhmistä.

Tietohallintoryhmä päätti yksimielisesti, että se jatkaa epävirallisena asiantuntijaryhmä toimintaansa samoilla toimintaperiaatteilla kuin aikaisemmin. Ryhmä toimii hyvänä vertaistukiryhmänä alueen tietohallinnon ja digitaalisuuden kehittämisessä.

Tietohuolto- ja paikkatietoasiantuntijat kokoontuivat vuoden 2019 aikana neljä kertaa monipuolisten ja ajankohtaisten aiheiden merkeissä. Ryhmä osallistui Nurmijärvellä Paikkatietoalustan kuntakiertueeseen. YKR-väestöaineiston hankinnassa on käytetty KUUMA-kuntien yhteishankintasopimusta, jolloin yksittäinen kunta saa aineiston merkittävästi edullisemmin kuin yksittäisenä hankintana. Toiminnassa on panostettu laajaan dokumentointiin ja hyvään tiedonkulkuun paitsi KUUMA-kuntien, -ryhmien ja -jaostojen välillä, myös muiden yhteistyötahojen osalta.

Lisätietoja antaa tietohallintojohtaja Arja Toivonen, Nurmijärvi, arja.toivonen@nurmijarvi.fi

5.6.7. HENKILÖSTÖRYHMÄ

Henkilöstöryhmä on kuntien ja Keusoten henkilöstötyötä kehittävä kollega- ja yhteistyöverkosto. Kokouksissa on käsitelty erityisesti kuntien taloustilanteiden vaikutuksia henkilöstötyöhön, ajankohtaisia työmarkkina-asioita, HR-toimintojen organisointia ja resursointia, henkilöstötietojärjestelmien muutoksia, kuntien työnantajakuvan kehittämistoimenpiteitä sekä työkykyjohtamisen prosesseja. Valtakunnallinen soteuudistus kariutui talvella 2019, joten sen seurantaa ei jatkettu.

Henkilöstöryhmällä oli vuonna 2019 yhteensä kuusi kokousta. Kesäkuun kokoukseen yhdistettiin kehittämispäivä, jonka teemana oli HR strategisena kumppanina. Syksyllä aloitettiin myös etäkokousten käytäntö ja kahdessa etäkokouksessa keskityttiin yksityiskohtaisempiin palkkaus- ja työehtosopimusasioihin. Henkilöstöryhmä käytti Teamsia sisäisen viestintänsä kanavana.

Lisätietoja antaa henkilöstöjohtaja Leena Ojala, Nurmijärvi, leena.ojala@nurmijarvi.fi

5.6.8. NUORTEN KUUMA

Nuorten KUUMA on ryhmä, jonka tarkoitus on olla nuorten virallinen kanava vaikuttaa KUUMA-kuntia koskeviin asioihin ja päätöksiin sekä olla alueen nuorisovaltuustojen keskustelufoorumi. Ryhmä koostuu KUUMA-kuntien nuorisovaltuustojen edustajista, jokaisesta kunnasta valitaan kaksi.

Nuorisovaltuustot valitsevat itse edustajansa. Ryhmä vaikuttaa pääasiallisesti tekemällä aloitteita KUUMA:lle ja laatimalla kannanottoja. Sillä on oikeus nimetä kaksi edustajaa KUUMA-johtokuntaan ja halutessaan se voi pyytää johtokunnalta lupaa olla edustettuna muissakin luottamushenkilöistä koostuvissa ryhmissä.

Nuorten KUUMA ei järjestäytynyt vuonna 2019.

Hyvinkää - Järvenpää - Kerava - Kirkkonummi - Mäntsälä - Nurmijärvi - Pornainen - Sipoo - Tuusula - Vihti